

NAS GLAS

**Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokojencev**

:: za Slovenijo v Ljubljani. ::

Cena posamezne šte. 1 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din. 40.—

Polletna naročnina . . . „ 20.—

Četrletna naročnina . . . „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštino.

===== Oglasi po ceniku. =====

Uredništvo: Anton Adamič, Ljubljana, Bohoričeva ulica šte. 12. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je adresirati le na urednika.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/I. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Vabilo

Širši odbor O. Z. ima nujno sejo v soboto 11. t. m. ob 20. uri v salonu restavracije »Mrak« na Rimski cesti.

DNEVNI RED:

1.) Redni občni zbor O. Z.; določitev dnevnega reda ter splošnih smernic glede volitve novega odbora.

2.) Situacijsko poročilo. (Zvišane stanarine, amandmani k zakonu o proračunskih dvanajstlinah za mesece avgust - november 1925, revizija razvrstitve drž. nameščencev itd.)

3.) Slučajnosti.

Vse delegati se naprošajo, da se te seje zanesljivo udeležijo, ker bodo njeni zaključki glede točke 2.) nad vse važni in spričo nastale situacije za vse strokovne organizacije velpomembni. Prosimo osobito lokalne organizacije (Radovljica, Kamnik, Radeče - Zidani most, Krško, Novo mesto, Konjice, Celje, Maribor, Ptuj itd.), da se po svojih zastopnikih seje udeležijo.

Vse strokovne in lokalne organizacije, ki so zadnji čas javile svoj pristop k O. Z., se smatrajo za sprejete, če tudi o sprejemu še niso prejele formalnega obvestila.

V Ljubljani, 7. julija 1925.

Za odbor:

Maks Lilleg,
predsednik.

Joža Bekš,
tajnik.

Dr. Fran Stegenšek:

Zbornice državnih uslužbencev.

(Nadaljevanje)

II. Delokrog.

Delokrog bi bilo ločiti v stvarni in krajevni.

Glede stvarnega delokroga bi bilo postaviti vprašanje: Ali obstojajo med državnim uslužbenstvom res take zadeve, ki bi upravičevale ustanovitev zbornic ali ne obstojajo? Ali zahtevajo ustvaritev zbornic resnične, vsakdanje, realne potrebe državnega uslužbenstva ali ne? Ali je vse skupaj le ideja, ki spada med one, ki so se porodile v povojnem metežu in ki bodo izginile kakor spomladanski sneg, ko se bodo razmere ustalile? Ali je to res tako važna zadeva, da kaže urediti jo z zakonom?

Zbornice državnih uslužbencev bi imele predvsem ta-le delokrog:

1.) Oddajale bi — bodisi po lastni inicijativi ali na poziv vlade poročila in mnenja ter podrobno izdelane predloge vladi in zakonodaji o urejevanju službenega razmerja državnega uslužbenstva, v kolikor se vse to tiče zadev, ki so vsem drž. uslužbencem skupne ali ki se za vse urejujejo po enakih ali sličnih načelih.

2.) Vodile bi evidenco o državnih uslužbah. Starši hočejo dati študirat svoje otroke. Kaj je bolj naravno, kakor to, da bi radi izvedeli, v kateri panogi državne uprave se obeta za njihove otroke lepša bodočnost, kje je še več mest praznih. Dijaki z najrazličnejšimi šolami, zlasti abiturijenti, pa tudi še absolventi visokih šol si postavljajo vprašanje: Kam pa sedaj? Kje bo bolje? Malo je namreč onih srečnih, ki pri izbihi stanu slede le tja, kamor jih srce vleče in ki si lahko takoj izberejo poklic, katerega jim je že narava sama ali pa usoda namenila.

Zbornicam bi bilo mogoče, da bi na podlagi pravilne in popolne statistike dajale na vsa ta vprašanja zadovoljiv odgovor.

Imela bi pa na tej statistiki svoj eminenten interes tudi državna celokupnost, ker bi se preprečevala prenatrpanost v posameznih panogah ne le samo državne, ampak javne uprave sploh, dočim bi bilo v drugih panogah pa pomanjkanje kvalificiranih delovnih moči, ki bi jih bilo treba vabiti iz tujine. Če pomislimo, da bo v bodočnosti produkcija inteligence v naši državi velika, je le v interesu države, da se pravočasno pravilno dirigirajo in ekonomično porazdele vse s trdom pridobljene duševne energije in sicer tako, da bodo v korist državi, in pa vsled eventualne brezposelnosti v breme.

Zbornice bi zbirale nadalje sploh vse statistične podatke, ki se tičejo državnega nameščentstva, kar bi bilo velike važnosti zaradi pravilne in popolne predočitve finančnega efekta pri posameznih predlogih in zahtevah državnega uslužbenstva.

3.) Stavile bi predloge o skrbstvu za stanovanja za državno uslužbenstvo ter predloge glede zaščite državnih nameščencev v stanovanjskih zadevah (mala stanovanja, zmerne najemnine).

4.) Stavile bi predloge o skrbstvu za prehrano, prosveto (uradniške akademije), za nabavo drv (eventualno iz državnih gozdov po režijskih cenah), zlasti pa predloge o skrbstvu za zdravje. Pred svojimi očmi imamo morje, čigar krasote prihajajo uživati in kamor prihajajo krepiti svoje zdravje le imovitejši sloji. Veliki večini državnega uslužbenstva pa je vse to nedostopno. Seveda ne smemo misliti, da je naloga države, da bi pošiljala državno uslužbenstvo na dopuste na morskobal, ampak naloga državnega usluž-

benstva je, da si samo z zdravo in krepko organizacijo, ki naj ima značaj živega organizma, ne pa agregata, kakor sedaj, postavi tekom časa ob jadranski obali svoja morskazdravilišča, kamor bi se podajalo za časa dopusta krepiti proti nizkim stroškom svoje zdravje, uživati solnce, zrak in vodo, in od koder bi se z novimi močmi zopet vračalo na svoja službena mesta. Če n. pr. okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani premore tako zdravilišče na otoku Rabu za delavce, ali bi državni uslužbenci, ki jih je baje okoli 130.000, res ne mogli vsaj posnemati delavcev? Koliko jih je, ki so svoje najboljše moči žrtvovali državni službi, si nakopali pri svojem poklicu tudi razne bolezni; ali bi ne bilo mogoče, da bi se vsaj tem nudila v primernem zdravilišču možnost, da si zopet nazaj pridobijo ali vsaj popravijo svoje zdravje?

Ako bo vsakokratna vlada videla, da gre stvar tudi v korist državni celokupnosti, ker se na ta način posredno razbremenjujejo bolnice, gotovo ne bo oklevala s primernimi subvencijami. (Češkoslovaška je svojemu uradništvu bolj naklonjena — glej Vestnik. Op. ur.)

Nove dvanajstine.

So že tu! Izglasovana, priznana jim je bila nujnost. In če je še tako važna stvar, če gre tudi za življenje in smrt, besedo ima v plenumu po en govornik »za« in po en govornik »proti«; v 24 urah imaš na vladnem predlogu žig novega zakona. Nove dvanajstine! To je protiustavni konglomerat zakonskih določil o kreditih, o semnjih, o regulaciji mesta Beograd, o stanovanjskih zadevah, o praznikih itd. Nove dvanajstine za avgust-november 1925 prinašajo pa tudi spremembo ali — kakor javljajo novine — občutno poslabšanje uradniškega zakona! Smo pač v kulminaciji ustavnega boja; in kdo bi štel v zlo mojstru, ki izrablja vseobčo zmedo? Prepričani smo, da so nagibi g. fin. ministra najidealnejši; toda oprostite nam: Mi uradniki odklanjamo, da bi se tudi nas jagnjeta striglo; naš idealizem vsaj, se je že občutno ohladil. Da bi mi še poljubovali roko, ki nas tepe? Ugriznili bomo v njo! Gospoda, varčujte drugje in ne na račun najslabše plačanega proletaja!

V fin. odboru so se nekaj dni prekljali; v dnevnikih smo brali, oziroma smo zasledovali z grenkobo v srcu to in ono, največ pa o vsestranskem očitanju demagogije. Nadelo smo si krinko resignacije, toda na dnu duše nam še tli . . . Le tako naprej! Poslanec dr. Bazala je očital vladi, da so si gg. ministri že izplačali razlike od oktobra 1923. do maja 1924. (Po stenogr. zapisniku s kongresa v Ljubljani so isto trdili tudi člani

Glavnega Saveza!) Gospod fin. minister je ugovarjal ter trdil, da to ni res. Bogami, da, neresnica je ta trditev, ko so si pa izplačali morda samo — akontacije v višini diferenc. Častništvo tudi samo akontacije!

In, ali vidite častnega predsednika Glavnega Saveza g. Andonovića, kako stopa s predstavniki Gl. S. pred fin. ministra, ves odičen in okičen, z ognjem svete jeze v očeh? Kar slišimo ga, kako se mu trese glas (pa ne mislite da od starosti!), pač pa od silovitega ogorčenja, ko brusi v obraz gosp. fin. ministru samemu v njegovi lastni pisarnici gromke besede: »Pred toliko in toliko meseci si nam obljubil, da nam hočeš izplačati dolžno razliko in sedaj je prišel čas, (— obljubil je, da za prihodnje dvanajstine —) da izpolniš to obljubo!« (Glej referate s kongresa po stenogr. zap., N. Glas št. 12 od 30. IV. 1925). No, ali je res šel? Morda je res šel, toda, prosim Vas, ti gospodje so sami frazerji, markerji, pozerji, kadar pa gre za res, pa naredi ...

Kot že rečeno, prinašajo nove dvanajstine amandmane k službeni pragmatiki. V rokah imamo vladni načrt, ki ga citiramo danes po originalu. Časopisne vesti so nezanesljive; jasno sliko o poslabšanju ali poboljšanju tega načrta bomo videli, ko bomo dobili v roke zakon. Nikakor pa ne gre, da bi se že sedaj begalo ljudi s črnoglednim komentarjem odstavka 4., čl. 23., češ da velja ta določba za triletni provizorij do 1. IX. 1926. Ta odstavek naj bi bil kukavičje jajce? Nemogoče.

Vladni načrt se glasi dobesedno:

»Čl. 23. Državni službenici vojnog i gradjanskog reda i službenici drž. sobr., ustanova, koji su penzionisani pre stupanja na snagu zakona o ustrojstvu vojske i morn. od 9. VIII. 1923 g., zakon o činovnicima itd. od 31. VII. 1923 god. i zakona o drž. saobr. osoblju od 28. X. 1923. pa su posle stupanja na snagu tih zakona ponovno bili primljeni ili budu bili primljeni u državnu službu, ne mogu biti penzionisani sa penzijom koja im po tim zakonima pripada, pre isteka tri godine od dana ponovnog stupanja u drž. službu. U slučaju penzionisanja takovih službenika pre isteka roka od tri godine određuje im se penzija po odredbama ranijih zakona, a prema prinalležnostima koje su imali pre ponovnog stupanja u državnu službu. Vreme provedeno u državnoj službi posle ponovnog stupanja računa se za procenat. Rok od tri godine računa se u efektivnem trajanju.

Porodična penzija takvih službenika, ako su kao aktivni umrli pre isteka roka od tri godine, određuje se po propisima zakona pomenutih u prethodnom stavu.

Sve napred navedeno važi i za one državne službenike čija je služba prestala na ma koji drug način, ako pre isteka od tri godine budu stekli pravo na penziju i penzionisani.

Od ovoga se ne izuzimaju ni oni koji pre isteka roka od tri godine moraju po samom zakonu biti penzionisani ili budu stekli pravo na punu penziju.

Službenik kome se zbog onesposobljenosti pri vršenju državne službe po zakonu prizna izvestan broj godina službe više za penziju ima prava na penziju po zakonima pomenutim u prvom stavu izuzetno i pre isteka roka od tri godine.

Čl. 24. Državni službenici vojnog i gradjanskog reda, kao i službenici drž. saobr. ustan., koji budu napredjeni u višu grupu stiču pravo na ličnu penziju prema prinalležnostima te grupe, ako su u njoj provedli najmanj godinu dana službe, u protivnom penzionisaje se prema prinalležnostima grupe u kojoj su pre toga bili.

Od ovoga se uzimaju oni službenici koji su penzionisani, pošto su navršili 60 godina života ili su postali umno ili fizički nesposobni za službu.

Ovo ne važi za porodične penzije državnih službenika koji umru kao aktivni.

Čl. 25. Lica, koja su navršila 60 godina života kao i drž. službenici koji imaju 30 godina državne službe, a nalaze se u penziji, ne mogu biti primljeni u drž. službu.

Vemo tudi za spremembe, ki jih je predlagal Gl. Savez fin. odboru. Najbližja bodočnost bo pokazala, če se je posrečilo omiliti oziroma razjasniti ta določila. Žalibože pa nam ni uspelo, da bi dobili informacije o nameravani ukinitvi vseh specijalnih doklad. — mič.

Društvo upokojenih javnih nameštencev za Slovenijo v Ljubljani

je sredi poslednjega meseca razposlalo spomenico na razna merodajna mesta, tako na predsedstvo min. sveta, predsedstvo Narodne skupščine, fin. ministru dr. Mil. Stojadinoviću, ministru dr. Žerjavu, dr. Ant. Korošcu, na vse parlamentarne klube, na razne nar. poslance, na bratska društva i. dr. Spomenica vsebuje prošnjo za sanacijo skrajno slabega gmotnega položaja državnih upokojencev zlasti onih, ki jim je pokojnina še vedno odmerjena v kronah, in drugo.

Glasi pa se:

SPOMENICA

Beda takozvanih kronskih penzionistov je prispela, zlasti sedaj po novem stanovanjskem zakonu, do vrhunca, do pravega obupa, in rešitev njih prevedbe najmanj v dinarsko veljavo se ne da niti za mesec več odlašati, nego se mora uveljaviti najmanj že od meseca maja tekočega leta nadalje, kakor se je uveljavil tudi stanovanjski zakon.

Da je sedanji gospod finančni minister dr. Stojadinović že pred letom dni nameraval to storiti, dokazuje dejstvo, da so dobila računovodstva fin. delegacij nalog nemudoma izdelati in ministrstvu predložiti izkaze, kolik trošek bi znašala prevedba vseh kronskih penzij v dinarske. Izkazi so se, kolikor obče znano, do določenega roka ministrstvu poslali, in smo se za sigurno nadejali takojšnje prevedbe. Toda do danes zaman. Potemtakem glede podlage proračunanja potreščine ne more biti najmanjša ovira, kvečjemu se je višina potreščine zmanjšala vsled precejšnjega števila smrtnih slučajev.

Ta zahteva po prevedbi, in sicer takojšnji, je tako samoposebi umevna in torej upravičena in tolikrat dokazana, da zadošča samo nekaj že znanih momentov ponoviti in dva, tri nove dodati.

1. Vse, prav vse vrednote in vsa plačila, državna in privatna se računajo po zakonu le v dinarski veljavi; dinar sam pa je stopil v večini slučajev na mesto nekdanje krone, tako da se že zdavnaj za vsako stvar plačuje le v dinarju;

2. so vse nasledstvene države prevzele staroupokojence takoj vsaka v svojo valuto — n. pr. Italija, Češkoslovaška, druge, kakor republika Avstrija, pa so vzporedno z aktivnimi uslužbenci regulirale in zvišale tudi penzije staroupokojencev, — nobena država — in to se mora poudarjati, — jih ni smatrala in jih ne smatra kot neprijetne miloščinarje;

3. je za tako prevedbo in to že takoj po uzakonjeni valutarni relaciji tudi naša vlada zavezana po mednarodni pogodbi.

Vzlic temu pa je bil v čl. 239 čin. zak. sprejet in uzakonjen predlog, da naj prejema kronski penzionisti še nadalje svoje

penzije v kronah, kar je bilo ravno nasprotno tudi vladnemu od Nj. Vel. kralja odobrenemu predlogu.

Zato se ni prav nič čuditi, če se pojavlja med prizadetimi penzionisti želja, da se to vprašanje predloži »Društvu narodov« v presojo in za kruto prikrajšane prosi ugodne rešitve.

4. Vlada je izdala novi stanovanjski zakon, po katerem so navzlic precejšnji zaščiti uradništva in tudi upokojencev — vendar prečanski kronski penzionisti tako hudo prizadeti kakor prav nobeden drugi sloj prebivalstva, to je v najmilejšem slučaju s 24-kratnim povišanjem najemnine izza l. 1914.

5. kakor v bridko ironijo temu se jim je v veliko iznenadenje vzela po zadnji regulaciji draginskih doklad še tista mala, a vendar dobrodošla stanarinska doklada.

Že v imenu elementarne človečnosti, ki jo mora vsaka stranka pa tudi vsaka vlada, ako hoče veljati za kulturno, dalje v imenu narodnega in državnega edinstva — ako naj ne bosta ta dva pojma samo politična fraza — in v imenu mednarodno garantirane pravice — smatramo za neobhodno in neodložljivo potrebno, da se vstavi z veljavnostjo od meseca maja t. l. v dvanajstine in budžet:

a) Kredit za že zdavnaj preračunjeno prevedbo kronskih temeljnih penzij v dinarske, in sicer do časa, da se tudi kronski penzionisti prevedejo na prinalležnost novega činovniškega zakona;

b) da se po zadnji uredbi o draginskih dokladah držav. pensionera z dne 8. 10. 1924 molče odvzete dnevne stanarinske doklade, stanovanjskemu zakonu primerno povišane, zopet nakažejo;

c) da se vsaj vsa glavna pokrajinska mesta, kjer je draginja v obče posebno pa draginja in grozno pomanjkanje stanovanj največja — pomaknejo glede draginskih doklad v I. krajevni draginski razred.

Za morda nepredvideno potrebno kritje pride med drugim v poštevi povišek davka od hišne najemnine na podlagi zadnjih fasij za leto 1923 do 1924.

Ako se tudi še sedaj ne ugotovi upravičeni naši zahtevi, potem smo primorani, verjeti klevetam, da se namerava položaj staroupokojencem tedaj urediti, ko do zadnjega izumrijejo. Dejansko umrje staroupokojencev, kakor kaže statistika umrljivosti, letno povprečno 7—8%. Ta odstotek pa se vsled visoke starosti progresivno zvišuje. Računati je, da bodo po preteku 8—10 let vsi staropenzionisti že pomrli.

V Ljubljani, dne 12. junija 1925.

Da se ne pozabi.

Člen 249. zakona o državnih uradnikih itd., ki je bil razglašen 1. septembra 1923., se glasi:

»Prejemki po tem zakonu se uredi z državnim proračunom, pravica do njih pa teče državnim nameštencem, ki se prevedejo, od dne 1. oktobra 1923.«

Razlika med prejemki po starem in novem zakonu nam za čas od 1. oktobra 1923 pa do 1. maja 1924 še do danes ni izplačana!

Uredba-zakon o nabavljajnih zadrugah in o Savezu z dne 5. decembra 1920 odreja v čl. 79 kakor sledi:

»Za prevoz blaga in drugih predmetov, ki jih pošiljajo ali prejemajo po drž. železnicah in ladjah, plačujejo zadruga in Savez po minimalnih postavkah.«

Železniško ministrstvo še do danes ni naklonilo nabavljajnim zadrugam in Savezu prav nobene ugodnosti ali olajšave za prevoz blaga. Državni svet še do danes ni rešil tozadavne pritožbe, ki jo je Savez vložil že pred 2 letoma!

Staroupokojenci imajo še vedno kronске penzije!

Vlada, kje si?

Osrednja Zveza javnih nameščenecv in upokojencev za Slovenijo.

Hrvatska zastava.

Glasilu Zveze javnih nameščenecv v Zagrebu »Naš Glas« poroča o kongresu Glavne Zveze državnih nameščenecv, ki je bil letos v Ljubljani, ter zaključuje svoje poročilo takole:

»K sklepu moramo omeniti žalost, ki smo jo občutili, ko smo prispeli na kongres. Kongres se je vršil v Ljubljani, torej v srcu Slovenije. Aranžma in izvedbo vsega je imela v roki seveda Osr. Zveza za Slovenijo. Kongres se je vršil v poslopju Kazine, ki je bila okrašena z državnimi, s srbskimi in s slovenskimi zastavami, dočim ni bilo o hrvatski zastavi nikakega sledu. Pa zakaj to? Morda se je nam hotelo s tem nekaj povedati. Na to so tudi naši delegati reagirali ter zahtevali od predsedstva ljubljanske Zveze, da se takoj izobesi tudi hrvatska zastava, ki je enakopravna z ostalimi. Šele po našem energičnem tozadevnem nastopu se nam je dalo zadoščenje, toda ne od predsedstva Zveze, ampak od upravitelja poslopja Kazine. Mi se ne bi mogli in se tudi nečemo proti našim bratom Slovencem ob priliki prihodnjega kongresa, ki bo v Zagrebu, tako težko izpozabiti, da ne bi dali počaščenje in pristojno spoštovanje njihovemu narodnemu emblemu — narodni zastavi, pa zato tem bolj obžalujemo, kar se nam je storilo v beli Ljubljani od naših bratov Slovencev, skaterimi so nas družile najprisrčnejše vezi in od katerih tako malo obzirnosti resnično nismo pričakovali. Tolaži nas edino dejstvo, da tako postopanje naši pravi tovariši Slovenci enako z nami obsojajo.«

(Ker nismo dobili zagr. Našega Glasa, poročamo po lj. Poštnem Glasniku.)

Predsedstvo Zveze javnih nameščenecv za Hrvatsko in Slavonijo nam je torej vrglo roka- vičo, ki pa je ne poberemo, ker želimo navezati tudi na Zagreb istotako prisrčne stike, kakor nas spajajo s Splitom in Sarajevom. O. Z. je prejela po kongresu glede tega vprašanja pismeno opozoritev, na kojoj je lojalno in v prijateljskem tonu odgovorila. Mislili smo, da je s tem pri kraju, toda zagrebškemu predsedstvu ni dala žilica, da bi te zadeve ne izneslo pred javnost.

Smatramo torej za dolžnost, da incident z g. dr. Benkovičem stvarno komentiramo tem bolj, ker »nas (Hrvate) tolaži dejstvo, da tako postopanje naši pravi tovariši Slovenci (!) enako z nami obsojajo.«

Restavirater gosp. Krapeš, ki ima svoje lokale v istem poslopju, kjer se je vršil kongres, je izvesil na dan kongresa iz lastne inicijative nekaj slovenskih trobojnic in to skupino grupiral s par srbskimi in drž. zastavami. Vse to seveda na čast vsem delegatom brez izjeme, tako Srbom kot Hrvatom in Slovencem. Priznamo, da je po mnenju gosp. dr. Benkovića, ki je v tej zadevi že prvi dan interpeliral predsednika podpisane O. Z., zagrešil gosp. Krapeš majhno napako, ki pa morda tiči samo v tem, da bi morale vihrati raz njegov lokal samo državne zastave, in poleg teh še trobojnice vseh treh plemen našega naroda. Tako bi bilo v redu, izjavljamo pa odkrito, da bi nas Slovencev, kolikor nas je pravih državnih uradnikov, prav nič ne motilo, ako bi došle delegate pozdravljali magari samo državni prapor brez vsakih drugih barvnih zapovrstnosti, s katerimi se osobito največ naših bratov iz Hrvatske in Slavonije doslej še ni moglo sporazumeti.

Gosp. dr. Benković je v lastnosti predsednika pokrajinske zveze javnih nameščenecv za Hrvatsko in Slavonijo pozneje zahteval, da se izvesi tudi hrvatska zastava, kar je gosp. Krapež, neopojmujot tenkočutnost imenovanega predsednika, seveda tudi takoj storil. S tem bi bil po vsej priliki volk sit in koza cela.

Gosp. dr. Benković pa je predčasno odpotoval in hitel, da pred odborom hrvatske Zveze za stvar še enkrat poprime in jo razblini do neke, po našem mnenju docela neutemeljene strastnosti. In to baš naša Zveza iskreno obžaluje. Ponavljamo: Ako bodo prihodnje leto v Zagrebu, kjer se bo vršil kongres drž. nameščenecv, vihrale samo državne trobojnice in poleg teh morda še

hrvatske in srbske brez vsake slovenske, bomo mi Slovenci ta pozdrav sprejeli z isto odkritosrčnostjo in iskrenostjo, s kakršno nam je bil podan ter ne bomo kongresnemu delu, dobro zavedajoč se apolitičnosti slovenske pokrajinske zveze, primešavali prav nobene politične bolezni.

Sklepno naj še dostavimo, da gosp. Bratanić, ki je istotako Hrvat in biva kot predsednik »Činovničke udruge« v Zagrebu, z ostalimi hrvatskimi delegati iz Bosne in Dalmacije radi zastav ni našel najmanjšega povoda, da bi razlival svoj žolč ali se na kakršenkoli način ešofiral.

Želimo samo, naj je s tem stvar poravnana, ker so postali časi za drž. nameščenecve preveč resni in ne dovoljujejo nadaljevanja takšnih in sličnih rekriminacij. Hrvatski Savez pa ponovno prosimo, naj koraka z ostalimi zvezami v eni in isti vrsti.

O. Z. javnih nameščenecv in upokojencev za Slovenijo.

Maks Lilleg,
predsednik.

Joža Bekš,
tajnik.

Občni zbor »Društva davčnih izvrševalcev za Slovenijo«.

Do sedaj je naše društveno vodstvo, uvažujoč težke gnotne razmere, delalo in posredovalo za vse tovariše, tudi če niso bili člani ali če niso članarine redno plačevali, odslej pa se to neha. Kdor ni plačujoči član našega društva, naj se več ne obrača na društvo za pomoč v stanovskih ali zasebnih zadevah! Društveno vodstvo je dobilo med letom dopise tudi od tovarišev z otoka Krka, iz Medmurja in iz Bosne. Tam še nimajo organizacij. Iz Bosne se nam poroča, da tamkajšnji tovariši še vedno dobivajo stare dnevnice po 12 Din 50 par in nič kilometrin. Svetovalo se jim je, naj si ustanove svoje pokrajinsko društvo kakor ga imamo v Sloveniji; naj osnujejo taka društva tudi v vseh drugih večjih pokrajinah, ki tvorijo zase nekako celoto; pozneje pa bomo napravili društveno zvezo čez vso državo, posnemajoč fin. kontrolo in davčne uradnike. Naj se vsak tovariš zaveda svoje društvene dolžnosti in naj po svojih najboljših močeh deluje za učvrstitev in razširjenje naše organizacije. Navzoči in še nekateri tovariši, ki se jih je ta dan z obžalovanjem pogrešalo na občnem zboru, pač znajo zadostno ceniti svoje društvo in ga tudi dovolj poštvalno podpirajo. Kranjski tovariši so razen par mlajših, ki imajo največ koristi od društva, vsi organizirani in pričakujemo, da pristopijo k društvu še tudi omenjeni neorganiziranci. Obe okrožnici s Kranjskega sta bili društvu vodstvu gladko in v redu vrnejeni. Blagajniško premoženje našega društva znaša ob pričetku letošnjega občnega zbora 1477 Din 47 par, do konca zborovanja pa plačajo navzoči člani na članarini še 911 Din.

(Konec prih.)

Poravnajte članarino!

Vestnik.

Ali je uredba o razvrstitvi uradništva zakon ali ne? Na to vprašanje je odgovoril g. Vazo Petrović, kasacijski sodija, delegatom poštinih in brzojavnih uslužbencev približno takole: »Preberite pazljivo poslednji stavek prvega odstavka čl. 11 zakona o civilnih uradnikih i. t. d. Ondi beremo, da stopi uredba o razvrstovanju takoj v veljavo, predloži pa se v zakonitev Narodni skupščini itd. Fakt je, da je bila uredba predložena Narodni skupščini, čim se je sestala na redno zasedanje. S tem, da je bila uredba predložena, bilo je zadoščeno formalni strani uradniškega zakona. Uredba o razvrstitvi je tedaj zakon.« To je seveda samo mnenje; zmotljiv je pač vsakdo. V tej naši domnevi nas potrjuje tudi brzojavna vest v »Jutru« od 4. julija, po kateri se je uredba predložila v svrhu uzakonjenja Narodni skupščini.

Uredba o razvrstitvi. Beogradska »Pravda« od 4. VII. piše približno: Uradniški zakon je po-

oblastil vlado, da razvrsti potom uredbe po principih zakona položaje v drž. administraciji, po določenih položajih pa uradništvo. To uredbu je morala odobriti Narodna skupščina. Predložena ji je bila, a sklepati o nji ji ni bilo še mogoče. Za predložitev odredbe Narodni skupščini je bila v prvi vrsti merodajna potreba, da se izeliminirajo izvestne absurdnosti in da se njeni cilji provedejo v sklad s potrebo službe in z interesi uradništva. Znano je, kakšen kaos je povzročila ta uredba v uradniški hirarhiji in kako je oškodovala ogromno število uradništva. Ni ga bilo ne pred vojno in ne po vojni zakonskega teksta, ki bi povzročil toliko sporov in razburjenja kakor ta famozna uredba. Vseled tega je Državni svet dobesedno zasut s pritožbami, da skoro ganiti ne more. In tudi zmedenost in nejasnost te uredbe sta povod da še dolgo dolgo ne bodo rešene vse pritožbe. Sedaj je dana Narodni skupščini možnost, da likvidira z vseobčo premeno intencij naredbe tedaj z eno potezo vse te spore. Komisije, ki so razvrstavale uradništvo, pregrešile so v dveh smereh: ali niso priznale uradništvu tega, kar mu po zakonu gre, ali pa so mu dale več, kot mu po zakonu pripada. Zdelo se je, da je prvili več; sedaj pa se vidi, da je vse hujše pri srcu onim, ki so jim bile komisije naklonjene; kajti največ pritožeb je od uradništva te poslednje vrste. Komur se je napravila krivica, temu se je popravila ali pa se bode; ti ne izgube ničesar. Sedaj pa je na vrsti Glavna kontrola, da proiznese svoj veto proti onim razvrstitvam, ki so nepravilne in v korist uradništva. Baje jih je zelo veliko. Rezultati bodo nerodni. Kajti ne samo, da bodo cele grupe potisnjene na nižji položaj in manjšo plačo, tudi povrniti bodo morale vse prejete poviške na ta način, da se jim bo odbijalo do polovice mesečne plače. Posledice nepravilnega razvrstavanja so razburile veliko število uradništva. Ljuto se bode maščevala sedaj protekcija, ki so jo naklonile komisije izvestnim skupinam uradništva. Nasprotno je število onih skupin precejšnje, ki niso uživale protekcije, ki pa so jih komisije zbog nepoznanja in nerazumevanja nepravilno razporedile. Ne sme se prezreti vseh teh okolnosti. Treba je pa seveda nanje opozoriti Narodno skupščino, še preden se loti pregleda uredbe.

Izplačilo razlike. Na seji narodne skupščine dne 20. junija t. l. je pri razpravi o novih dvanaestih stavila skupina poslancev predlog, da naj vlada vstavi v dvanaestine kredit za izplačilo razlike na plači, ki pripada državnim uslužbencem za čas od 1. oktobra 1923 do 1. maja 1924, katero svoto vlada še zdaj dolguje svojim nastavljenecem. Finančni minister je odgovoril, da tega predloga ne more sprejeti, češ da se mora odstopiti ta predlog finančnemu odboru v nadaljnje proučevanje finančnega efekta, ki bi ga imelo to izplačilo. Vlada večina je odobrila predlog. fin. ministra. — Sedaj se lahko usedomo po turško na tla, zapalimo čibuk in filozofiramo; to znamo še najboljšje. Do konca novembra — adijo! Popolnoma pravilno pripominja k tej vesti neki tukajšnji strokovni list, da se bo v novembu zopet našla skupina poslancev, ki bo takrat v opoziciji, pa bo zopet stavila tak predlog takratnemu fin. ministru in tisti bo spet izjavil, da »proučuje« to vprašanje in tako dalje brez konca in kraja. Kakšen finančni minister, kakšen finančni odbor, kakšno državno računovodstvo je to, ki po 21 mesecih ne zna izračunati, koliko dolguje najbednejšim, najpotrebnejšim in najzaslužnejšim državljanom? Naši vladi smo mi tako malo mar, da niti ne respektira zakona. Če bi ji bila postava sveta, kakor je to v drugih evropskih državah, bi nam bila že zdavnaj razliko izplačala. Državniki, ki ne spoštujejo državnih zakonov, izpodkopaže temelj državi.

Upokojenci do 20. let službe bodo reducirani, če se ne odzovejo za službovanje? Res, zelo smo radovedni na dvanaestine.

Draginjske doklade. Otroku državnega uslužbenca, ki je apotekarski praktikant, gre, če so podani vsi ostali pogoji, draginjska doklada v smislu zakona od 22. febr. 1922. — Po odločbi Dk br. 22.923 z dne 16. marca 1925 je z ozirom na propise o izobraževanju apotekarskega naraščaja praktično vežbanje pogoj, da se zamore vpisati apotekarski kandidat za slušatelja na farmaceutski fakulteti. Vežbanje v apoteki je smatrati za običajno obiskovanje šole.

Kongres Saveza pošt., telegr. in telef. nameščencev. Sedmi kongres Saveza ptt. nameščencev se bo vršil tudi letos 12. in 13. julija v Beogradu v poštne domu.

Češkoslovaško uradništvo. Vsak državni nameščenec v ČSR mora biti član Rdečega križa in socialne oskrbe. Ako je bolan, dobi brezplačno vso zdravniško oskrbo, stanovanje in hrano v kopališču ali letovišču, kamor ga pošlje uradni zdravnik. Da se zdravljenje v kopališču ne šteje uradniku v dopust, je jasno. — Kakor je razvidno iz povedanega, stori češkoslovaška vlada v sanitarnem oziru mnogo mnogo več za državne nameščence, kakor jugoslovenska.

Listek.

Neka gospa iz K., poduradnikova soproga, nam je pisala obupno pismo. Pravi, da je sita večnih obljub, da z večnimi obljubami ne more nasititi in ne obleči svoje družine, da je njen mož povrh vsega še premeščen in da žive v dvojnem gospodinjstvu; odpoveduje list in se zgraža nad uradništvom, nad vlado, nad političnimi strankami, nad stanovanskim zakonom (ki jo ščiti!), nad županstvom, nad pasjo službo svojega moža, nad navado, da se je treba obleči in kaj vem nad kom in nad čim še vse — samo nad seboj se ne zgraža. Mi pa pravimo: Potrpeti je treba in vztrajati! Blanqui trdi: Kdor gleda samo na

slabe strani, vidi vse črno, kdor gleda na dobre strani, vidi vse lepo in sončno. Prvi obupava in propada, drugi upa, ustvarja in — zmaga.

Pod lipo. Družinski mesečnik za vse, ki so dobre volje, letnik II., št. 6., je izšel. Prinaša kaj pestro vsebino. Zanimivi so prispevki delavcev-pesnikov. Naročnina znaša 3 Din za mesec ali 36 dinarjev na leto. Uredništvo in uprava je v Ljubljani, na Prulah št. 15. Revija je dobro urejena, vsebina, kot že rečeno, prav pisana, zanimiva, poučna in — poceni; mesečnik priporočamo.

Turška modrost. Turki pravijo, da človek ne sme štirim rečem v življenju zaupati: 1. zaupljivosti nadrejenih oseb; 2. sovražnikovemu smehljaju; 3. gorkemu dnevu sredi zime; 4. ljubimkano spogledljive ženske.

G. I. L. iz Lj. Oprostite, da nisem objavil v listu nobenega Vaših dragocenih prispevkov. Poslednji trenotek je bilo treba objaviti toliko nedolžljivih člankov, da sem se moral odločiti za poznejšo objavo Vaših stvari. Ne zapustite me, saj ste eden izmed onih edinih treh, ki prispevajo s članki. Uredništvo.

— TOVARNA ČEVLEJEV PETER KOZINA & KOMP. izdeluje odslej naprej tudi lahke damske čevlje ter čevlje za gospode najnovejše forme in najboljše kvalitete. Prodaja na malo: Ljubljana-Breg 20, Aleksandrova cesta 1, Prešernova ulica; Zagreb, Račkova ulica 3.

Originalne (prave) potrebščine za

„Opalograph“

Barvne trakove, ogljen-, indigo, povoščen papir podloge za stroje, kopirne zvitke, razmnoževalne barve, konceptna držala.

LUD. BARAGA, Ljubljana, Selenburgova ulica. Selenburgova ulica.

KOLESA
NAJBOLJŠA NUDI
J. GOREC
LJUBLJANA
PALAČA LJ. KRED. BNK

Na obroke.

manufakturo in konfekcijo perila etc., obleke po mer za gospode in dame iz lastne prvovrstne krojačnice, dobite proti ugodnemu odplačevanju na obroke edino — le pri trdki —

Davorin JOHAN in drugovi
družba z o. z.
MARIBOR, pisarna: Gregorčičeva ul. 1

„Aikadont“

zobna pasta.

Glavna zaloga drogerija.

Anton Kanc, Ljubljana.

Gostilna pri „Sokolu“

Pred škofijo

Pristna dolenjska in štajerska vina. Vsak čas gorka in mrzla jedila. — Nizke cene

Tovariši!

Priporočam se Vam trgovina s papirjem, pisarniškimi in šolskimi potrebščinami

K. Tilla nasl. A. Gruber

Ljubljana. Kongresni trg št. 8.
Prvovrstno blago in zmerne cene

Specijalna trgovina štetarskih izdelkov
priporočam tudi svojo veliko izbiro spominskih izdelkov, galanterijo in parfumerijo

M. Mihelič

Ljubljana, Šelenburgova ul.

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15.

priporočam svojo zalogo

dežnikov ter sprehajalnih palic

Popravila se izvršujejo točno in solidno

Priporočam se

I. Korenčan

trgovina pletenin, norimberškega in galanterijskega blaga na veliko in malo.

Velika zaloga volne za pletenje jumperjev, nogavice itd.
Cene nizke — postrežba točna.
Ljubljana, Mestni trg 20.

J. Trpin

najcenejša manufaktura

Maribor

Glavni trg 17.

Manufakturna trgovina

FABIANI & JURJOVEC

Ljubljana, Stritarjeva ul. 5.

Priporočata se pri nabavi spomladanskega in letnega blaga. Vedno v zalogi perje in puh od najcenejše do najfinije vrste.

Na obroke proti garanciji uradov.

Pred nakupom pomladanskega in letnega blaga oglejte si mojo krasno zalogo najnovejšega damskega in moškega blaga za obleke. **Samo češki in angleški izdelki.** Ker so cene znatno padle, Vas lahko z dobrim blagom poceni postrežem. Se priporočam

JANKO ČEŠNIK

LJUBLJANA, Lingarjeva ulica.

Proti jamstvu prodajam na obroke po navadni ceni!

Najboljši šivni stroji in kolesa edino le

Josipa Petelinca

znamka

Gritzner in Feniks

za rodbino, obrt in industrijo

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika

Pouk v vezenju brezplačen. Večletna garancija

Delavnica za popravila.

Na veliko Telefon 913 Na malo

Modna in športna trgovina

za dame in gospode

P. Magdič

LJUBLJANA

nasproti glavne pošte.

Telefon int. 438.

Perje in puh

C. J. HAMANN

Ljubljana, Mestni trg 8.

Priporočam se

modna trgovina

A. Šinkovic nasl. K. Soss

LJUBLJANA, Mestni trg 19.

Je vendar najboljši

Nabavljajna zadruga državnih nameščencev v Ljubljani

Najcenejši nakup banaške moke, sladkorja, kave, olja, masti, riža, testenin, pralnega in toaletnega mila, južnega sadja, dišav ter vseh vrst specerijskega in kolonijalnega blaga.

Vedno najnižje cene!